

میر عبدالواحد سادات

تداوم خلای بزرگ حقوقی در افغانستان

دور دیگر "ملاکراسی"!

با سقوط دولت "جمهوری اسلامی افغانستان" در پانزدهم اگست ۲۰۲۱ خلای بزرگ سیاسی و حقوقی در افغانستان ایجاد گردیده است؛ تسلط گروه طالبان بقول خودشان از راه "تغلب"، با زور و در نتیجه یک معامله مرموز و پیچیده استخباراتی و به کمک پاکستان، مشروعیت داخلی و خارجی را تا حال ایجاد نکرده است.

بعد از بیست و سه روز با نشر اعلامیه از آدرس "امارت اسلامی افغانستان" (نه امیر که خود شک بر انگیز است) فهرست ۳۳) تن بحیث سرپرست ریاست الوزرا، وزارت‌ها و معینان اعلام گردید، تا برطبق اعلامیه به «حقوق قانونی، اقتصادی و اجتماعی ملت» رسیدگی گردد.^۱

بدینترتیب خلای بزرگ حقوقی کماکان رفع نگردیده است، در اعلامیه «حقوق قانونی» ذکر گردیده و اما در مورد سرنوشت قوانین افغانستان از جمله قانون اساسی دولت قبلی، هیچ صراحت وجود ندارد.

آشکار است که تحریک اسلامی طالبان در مضیقه خاص ناشی از فشار جامعه جهانی، متحدان منطوقی و حتی حامی اصلی شان پاکستان قرار دارند.

اکنون بزرگترین مشکل در برابر طالبان این است که:

- صدور اعلامیه مبنی بر تعیینات از نام امارت اسلامی افغانستان و همچنان ایجاد وزارت جدید «دعوت و ارشاد، امر بالمعروف و نهی المنکر» مبین این پیام به افغانان و جهانیان است که امارت اسلامی در افغانستان برقرار و شریعت من درآوردی طالبان تطبیق می‌گردد.

بدینرو شناخت بین‌المللی شان با مشکل جدی مواجه می‌گردد، زیرا طی دوسال گذشته شورای امنیت سازمان ملل متحد و همچنان کشورهای مسمی به ترویکای (سه گانه) توسعه یافته^۲، ضمن مصوبات (۲۵۱۳) مورخ چهارم اگست سالجاری (و اعلامیه‌های متعدد (مارچ ۲۰۲۱م) خاطرنشان نموده است که با ایجاد امارت اسلامی مخالف و آنرا برسمیت نمی‌شناسند.

- اکثریت این افراد بشمول ملا محمد حسن آخوند رییس الوزرا در فهرست سیاه سازمان ملل متحد و دولت امریکا قرار دارند و بر سر تعداد از آنان جوایز تا پنج ملیون دالر از طرف دولت ایالات متحده امریکا تعیین گردیده و حتی از سرپرست وزارت داخله سراج الدین حقانی بعد از تعیین شدنش به حیث وزیر داخله دو برابر گردیده است.

- اسمای تعداد این افراد در (ICC - محکمه جزایی بین‌المللی)^۳ و انترپول ثبت می‌باشد.

در چنین حالت کمیته تحریم‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد با سوالات جدی مواجه می‌گردد، که در بسیاری موارد لاجواب می‌باشد.

اینکه در جامعه بشدت پر التهاب افغانستان این اقدام تک‌گروهی (مربوط صف و صنف ملاها)، زن ستیز، غیر تخصصی فاقد معیارهای تحصیلی و ... چه نتایج خواهد داشت، بحث دیگر است که جداگانه باید به آن پرداخته شود.

آشکار است که قربانی اصلی دور جدید ملاکراسی، زنان اند که از سرنوشت اداره مربوط به تنظیم آنان خبری نیست. البته این تعیینات با تمام عیوب، به "شرکت سهامی" دو دهه اخیر نقطه پایان گذاشت و بروی فرصت طلبان، باجگیران تنظیمی و مثلث ارواح خبیثه (آقایان کرزی، عبدالله و حکمتیار) که مذبحخانه بخاطر تداوم "شرکت سهامی" تلاش داشتند، قفاق مایوسی را حواله نمود.

و از بوالعجبی‌های تاریخ اینکه:

مردم نگون بخت افغانستان با گذشت يك قرن و تقبل تمام قربانی و تحمل مصایب، تجربه هشت قانون اساسی و انواع رژیم‌های سیاسی، با سقوط "دیموکراسی طراز امریکایی" و کلیتوکراسی، کماکان با همان سوال تاریخی قراردادند که:

ملا عبدالرشید (ملای لنگ) در عصر امانی و در مظاهره که به تحریک انگلیس و بر اساس دستور مدرسه دیوبند، در ولایت پکتیا براه انداخته بود و در حالی که در يك دست قران کریم و در دست دیگر قانون اساسی را گرفته بود، از مردم عمدتاً بی‌سواد می پرسید که: کدام یکی را قبول دارید؟^۴

البته در اسلامی بودن آن قانون اساسی و تمام هشت قانون افغانستان مابعد آن در طی این صد سال شک وجود ندارد.

مصداق حال ما کلام شاعر است که:

ترقیات عالم روبه بالاست

ما از بالا به پایین "می‌ترقیم"

با حرمت

¹ <https://www.bbc.com/persian/afghanistan-۰۸۴۷۷۷۶۹>

² تروئیکا در لغت به معنی سورت‌مه یا درشکه سه اسبه است، ولی در واژگان سیاسی به معنای مذاکرات سه جانبه است و در این جا بصورت مشخص منظور از مذاکرات سه کشور روسیه، چین و امریکا در مورد افغانستان است.

³ ICC به اختصار International Criminal Court دیوان جزایی بین‌المللی

⁴ <http://www.kabulnath.de/Schankar۲۰%Dara/Minare۲۰%Chakari/Aazam۲۰%Sistaani/Naqsh۲۰%e۲۰%Rohankia.html>